

Március 19.

Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese
Búcsú a budapesti Szent József-templomban,
2013. március 17.

Olvasmány: 2 Sám 7, 4–5a. 12–14a. 16;
Szentlecke: Róm 4, 13. 16–18. 22;
Evangélium: Mt 1, 16. 18–21. 24a; (v. Lk 2, 41–51a)

Bevezető a szentmise kezdetén

Templomunk nagy ünnepére gyűltünk össze. Szent Józsefre, a Boldogságos Szűz Mária jegyesére, egyházunk és egyházközségünk nagy védőszentjére emlékezünk és pártfogását kérjük.

Mielőtt azonban ezt a szentmisét elkezdenénk, gondoljunk együtt érző szívvel az elmúlt napok hóviharak által sújtott embertársainkra és a katasztrófavédelem embereire. Foglaljuk őket imáinkba, és foglaljuk imáinkba Ferenc pápát is, hogy bölcsen vezesse Isten egyházát a világban. Szent József legyen egyházunk és mindannyiunk pártfogója.

Szent József egykor karján tartotta a gyermek Jézust. Amikor emlékét idézzük ugyancsak Jézust, az Üdvözítőt nyújtja felénk. Jézus Krisztusra, az Üdvözítőre irányítja figyelmünket és mintegy hívogat bennünket, hogy benne, az Isten Szent Fiában keressük az üdvösségre vezető biztos utat.

Ezekkel a gondolatokkal, most vizsgáljuk meg lelkiismeretünket és ...

Szentbeszéd

**Úgy cselekedett, amint az Úr angyala
megparancsolta neki**

Mt 1, 24

Szent Józsefre, Megváltónk nevelőapjára emlékezünk, arra az istenfélő és derék férfiúra, aki felelőssége teljes tudatában és készséggel vállalta a különleges házasságot és a rendkívüli apaságot, azt a rendkívüli hivatást, amelyet Isten a názáreti Szent Családban, a Boldogságos Szűz Mária oldalán és az Istengyermek védelmében neki szánt és reá bízott.

Megemlékezünk róla, mert hűséges családapai szolgálataival hozzájárult megváltásunk kiteljesedéséhez a földön. Jogi, anyagi és erkölcsi keretet biztosított Üd-

vözítő Urunk, Jézus Krisztus beilleszkedéséhez és fejlődéséhez a földi és emberi társadalomban. Nevet adott a Gyermeknek, aki földi értelemben éppen az ő jogi apasága révén vált Dávid nemzetségének tagjává és az ősi ígéretek hordozójává: országának nem lesz vége! Megemlékezünk róla, mert élete szorosán összekapcsolódik Jézus Krisztus megtestesülésének szent titkával és Üdvözítőnk sorsával. „Isten arra rendelte Szent Józsefet, hogy *saját atyaságának gyakorlásával* szolgálja Jézust és küldetését: ezáltal együttműködik *Istennel* ... a megváltás nagy művén, és így valóban „az üdvösség szolgálja”. Atyasága konkrétan abban fejeződik ki, hogy életét szolgálattá, áldozattá tette, amely a megtestesülés misztériumára és a vele kapcsolatos megváltói küldetésre irányult.” (II. János Pál, *Redemptoris custos*, 8).

József az üdvösség hűséges szolgájának bizonyult, amikor a kétségek ellenére sem hagyta magára jegyesét, hanem készséggel vállalta az anya és gyermeke védelmét, gondoskodott róluk és rendelkezésükre bocsátotta magát. Mindez áthúzta korábbi számításait, de ő előnyben részesítette Isten akaratát: „József, Dávid fia, ne félj magadhoz venni feleségedet Máriát, mert a gyermek, amelyet a szíve alatt hordoz, a Szentlélektől van. Fiút fog szülni, akit Jézusnak nevezel el, mert Ő szabadítja meg népét bűneitől” (Mt 1,20-21). „Magához vette Máriát anyaságának egész titkával, magához vette a fiúval együtt, akinek a Szentlélek ereje által kellett világra jönnie: így a Máriáéhoz hasonló készséges beleegyezésről tett bizonyosságot mindazzal kapcsolatban, amit Isten rábízott a küldötte által” (RC,3).

Az üdvösség szolgálatában ment Dávid városába, Betlehembe. Oltalmába vette az újszülött gyermeket és anyját, gondoskodott róluk, jászolba fektette a Kisdedit, „mert nem volt hely nekik a szálláson” (Lk 2, 7).

Az isteni megbízatás alapján „nevet adott a messiás gyermeknek” és jogi apasága révén biztosította neki a Dávid családjához való tartozást. Mária által emberré lett az Isten Igéje és a zsidó nép tagja, József által viszont „Dávid fia” lett, akiben valóra válhatott az ígélet: „országának nem lesz vége” (Lk 1, 31–33; vö. napi olvasmány: 2 Sám 7, 4–5a. 12–14a. 16)

József az üdvösséget szolgálta az Egyiptomba való menekülés idején. Egyik napról a másikra hátat kellett fordítson hazájának, el kellett hagynia otthona minden biztonságát és oltalmát, csakhogy megmentse a rábízott gyermeket és anyját. Száműzöttként vállalta értük a hontalanok keserű sorsát: a bizonytalanságot, a jogfosztottságot, a nincstelenséget... Késedelmeskedés és ellenvetés nélkül engedelmeskedett az ég szavának: "Kelj föl, fogd a gyermeket és anyját, menekülj Egyiptomba, s maradj ott, amíg nem szólok, mert Heródes keresi a gyermeket, meg akarja ölni" (Mt 2, 13).

A zsidó férfiak apai kötelességei közé tartozik, hogy bevezessék felnövő gyermeküket a zsidó nép életébe, törvényeibe és az Izraelnek adott ígéretekbe. József ennek a kötelezettségének is eleget tett: „Jézus József felügyelete alatt növekedett és gyarapodott „bölcességben, korban és kegyelemben” (Lk 2,52) a Szent Család körében. József kapta azt a magasztos feladatot, hogy Jézust felnevelje, vagyis: táplálja, öltöztesse, oktassa a Törvényre és egy mesterségre, amint ez az apa saját föladata” (RC, 16). Kétkezi munkája keretéből tartotta fenn, gondozta, nevelte és megtanította dolgozni Jézust, amíg elérkezett a nap, amelyen a Fiúnak saját útját és hivatását kellett követnie.

József már akkor aggódott Jézus miatt és törődött vele, amikor mások még mitsem tudtak róla. József az Üdvözítő és küldetése szolgálatában állt. Ő egyáltalán nem volt az a vén öreg ember, az a tétlenkedő, örökké álmodozó, Máriában talán csak titkon szerelmes agglegény, akit a későbbi korok naív vallásossága csinált belőle. József egyáltalán nem sütötte le szemét, ha Jézus születéséről esett szó. Komplexusai sem voltak, mert ő, úgymond, „csak” Jézus nevelőapja lehetett. Fellelőssége teljes tudatában és öntudattal vállalta magasztos küldetését: az Üdvözítő és küldetése szolgálatát. Isten ügyének vállalkozó szellemű, igazi, fiatal apostola volt és hivatása teljesítésének érdekében a legnagyobb áldozatoktól sem riadt vissza.

Szent Józsefnek van mondanivalója a mai világ számára is: a mindent megkérdőjelező, a mindenre magyarázatot kereső, kritikus ember számára is. Isten út-

jának és hívó szavának bátor követésére irányítja figyelmünket. Azt sugallja, hogy merjünk Istenre hagyatkozni, még akkor is, ha olykor egyáltalán nem értjük őt. A II. Vatikáni Zsinat tanítása szerint: „Amikor rátekintünk Krisztus hűséges követőinek életére, új ösztönzést kapunk, hogy jövőbeli hazánkat keressük (vö. Zsid 13, 14; 11, 10), és egyszersmind megismerjük azt a biztos utat, amelyen járva ... – mindegyikünk a maga hivatása és körülményei között – eljuthassunk az életszentségre, a Krisztussal való tökéletes egyesülésre” (LG 50).

Ma sokan kritizálják az egyházat vélt és valós hibái miatt. Vannak, akik emiatt támadják, vagy éppen elutasítják Krisztus titokzatos testét, akárcsak egykor az Urat, a Mestert. József ezen a téren is alternatív magatartást kínál. Ő a támadások közepette is gondját viselte, védte és oltalmazta az Úr testét. Isten hűséges szolgáljaként bátran kiállt az Úr és övéi védelmében. Krisztus misztikus testének, az egyház jó hírnevének és épségének az ápolása közös feladatunk. Mi nem szolgálthatjuk ki az egyházat, az Úr titokzatos testét a mai Heródéseknek. József tudta mit kell tennie Üdvözítő Urunk és ügye szolgálatában: lelkiismeretesen teljesítette hivatását Isten akaratának megfelelően.

Templomunk búcsúnapján Szent József hatékony oltalmát és pártfogását kérjük, de ugyanakkor életpéldáját is felidézzük, hogy követhessük őt, hiszen Szent József példája az egész keresztény közösség minden helyzetében és feladatában mindenkinek ragyogó mintául szolgál. Ez azt jelenti, hogy az egyházban helyesen jár el az, aki úgy cselekszik, mint Szent József: Oltalmába veszi és ápolja az Isten megtestesült Fiát és az ő titokzatos testét a világban, „áhítatosan hallgatja Isten Igéjét”, és kész arra, hogy hűségesen megvalósítsa a Jézusban kinyilatkoztatott, üdvözítő, isteni akaratot. „Az emberek megváltásának kezdetén az engedelmeség megtestesült példaképét - Mária után - éppen Józsefben találjuk meg, őbenne, aki Isten parancsolatainak hűséges megvalósítása által tűnik ki” (RC, 30). „Amikor tehát annak oltalmába ajánljuk magunkat, akire maga Isten bízta rá „legdrágább és legnagyobb kincsei védelmét”, akkor egyben azt is meg akarjuk tőle tanulni, hogyan szolgáljuk „az üdvösség tervét”.

Legyen Szent József mindannyiunk számára, Krisztus üdvözítői küldetése szolgálatában a mi igazi tanítómesterünk. „Olyan szolgálat ez, amely az egész Egyház és minden egyes tagjának ügye: a házastársaké és szülőké, azoké, akik kétkezi munkájukból vagy bármilyen másféle munkából élnek, és azoké is, akik a szemlélődő életre vagy az apostolságra kaptak meghívást” (RC, 32). Krisztus ügyének szolgálata olyan szolgálat, amelyet mi is vállalni akarunk, Szent József példája szerint.

✠ Cserhádi Ferenc